

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

356. An consensus Capituli in Coadjutoriam importet electionem veram
aut postulationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 355. Num consensus quoque electorum seu habentium jus ad eligendum, necessarius sit ad concedendam Coadjutoriam perpetuam respectu beneficiorum electivorum?

Respond. affirmativè. Wamef. *Iuris Pontif. conf. 16. n. 5.* simpliciter inquit: nunquam substituisse videtur Coadjutoria; eò quòd obtenta sit sine consensu Capituli, sine quo præcedente consensu eorum, quorum interest, Coadjutoria obtineri non debet, & aliter obtenta sub- & obrepticia censetur; pro quo citat Oldrad. *conf. 44.* Idem habet Card. de Luca de *Canon. & Capit. disc. 27. n. 4.* ubi: *Papa desiderare solet non solum Coadjuti, sed & Capituli consensum.* Et in *annotat. ad Concil. Trid. d. 45. n. 10.* ubi: quòd Papa prudenter ad occurrendum aliquibus inconvenientibus Coadjutorem concedere non solet sine consensu Capituli. Rationem quoque, cur hic consensus adhiberi liceat hanc dat Cardin. de Luca *cit. d. 53. de Regular. n. 14.* ne aliàs eis invisum, odibilem vel malè meritum præficiat Successorem.

2. Major verò hujus consensus requirendi in Germania est necessitas, ubi nec solent nec possunt illas eius concordatis hæ Coadjutoria in electivis concedi sine consensu Capitulum; ad obque contingente vacatione Dignitatis electivæ quovis mense licitum esse Capitularibus procedere ad electionem, non obstante titulo coadjutoriali tanquam nullo, nisi ad summum, si id fieri possit, in concessione illius derogatum expressè isti potestati eligendi vi Concordatorum relicta Capitulis. Remouch. *cit. n. 13. & seq.* Atque ita servari & servandum in Germania, ut non dentur per Papam nec admittantur Coadjutores in electivis, præterquam prævia electione per Capitulum seu potius prævio consensu Capitularium, concurrente speciali placito & in indulto pontificio cum cognitione causæ. Remouch. *cit. c. 5. n. 17.* Ac proinde ibi non tenet id, quod ita absolute pronunciat Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 4.* ubi ait: *Clarum est, Cathedralibus non posse assignatos à Papa Coadjutores non admittere.* Hinc etiam licet Papa invito quandoque Coadjuto possit concedere Coadjutorem, de quo infra, absque eo, quòd per hoc contraveniat Concordatis (in his enim solummodo jus Collatorum & Electorum præservare intendit, non ipsorum beneficiorum, quauquam etiam hi jus nullum habeant designandi sibi Successorem in beneficio, aut etiam impediendi, ne hic aut ille designetur Successor post mortem) licet illas quoque Concordatis Papa ex paterna sollicitudine volens prævertere imminencia Ecclesiæ pericula, Episcopum & Capitulares monere possit, quin &, ubi rationabiliter inviti, astringere, ut Coadjutorem cum futura successione postulent; adhuc tamen Capitularibus inconsultis, aut non consentientibus dare vel obtrudere hunc vel illum Coadjutorem nequit, etiam Episcopo solo desiderante, quin per hoc laedantur Concordata. Pari modo licet, ut ait Card. de Luca de *Regular. d. 52. num. 14.* concessio talis Coadjutoris dependeat à mera gratia Papæ, stètque penes illius solius arbitrium, Coadjutorem petiitum concedere vel denegare, non tamen Coadjutorem non petiitum dare, non est meri arbitrii Papæ, suppositis & stantibus Concordatis. Quamvis denique, ut rectè Card. de Luca *loc. cit. n. 15.* absurdum sit, potestatem Papæ in concessione Coad-

jutoria omnimodam habere dependentiam à consensu Capitularium, absurdum tamen non est, vi antecedentis voluntatis suæ in Concordatis inclusæ, sine dicto consensu Papam Coadjutorem concedere non posse; quòd dependentiam propriè multò que minùs omnimodam non fouat; sed potius, ut loquitur Remouch. *cit. c. 5. n. 25.* quòd causa efficiens Coadjutoriarum respectu potestatis sit solus & principaliter Papa; respectu verò voluntatis seu legis directivæ causa sint Ordinarii & Capitula juxta Concordata, saltem per modum consensus: contra quòd loquitur Card. de Luca *cit. n. 14.* desideratur consensus ille, non quòd is necessarius sit, neque quòd Capitulum ipsum jus vel participationem habeat in ipsius gratiæ concessione. Nam et si non participet de gratia hac, quatenus ea præcisè consistit in ipso beneplacito & indulto Papæ, in tantum tamen de ea dici potest participare, in quantum sine ejus consensu Papa illud beneplacitum non haberet; & licet jus non habeat designandi Coadjutorem, jus tamen habeat vi Concordatorum, ne is sibi se inquisito aut non consentienti designetur.

3. Porro num consensus Capitularium utri & Ordinariorum ita sit necessarius, quin Papa illis expressè derogando non possit independenter ab eorum consensu reddere gratiam coadjutoralem omnino efficacem, dependet à celeberrima illa & decantata toties in Universitatibus quaestione, num nimirum Papa tanquam absolutorius beneficiorum dominus possit ex plenitudine potestatis derogare Concordatis. Quod qui negant secuti Rebuffum, quem favoris regii Senatus Parisiensis pro Docanatu Andogavensi sic resolvit testatur Remouch. *cit. c. 5. n. 22.* et potissimum ducuntur ratione, quòd Concordata rationem veri contractus & pactionis utrimq; onerosæ contineant, cui jure natura stare teneantur etiam, summi Principes. Ad quòd tamen quid responderi possit ac solear, dictum à nobis satis in *Toro beneficiali.* De cætero hanc controversiam hac distinctione temperandam censet Remouch. *num. 23.* nimirum attendendum, num Papa derogaret ex vera, justa & rationabili causa; an verò gratia nullam, vel falsam contineat causam; & in hoc secundo casu posse Ordinarios, contemptà gratiæ jure suo uti centet; eò quòd tunc Papa non tam deroget Concordatis quam ipsimet æquitat & rationi, à cujus tamen dictamine non censetur ex quacumque plenitudine solutus desistere.

Quest. 356. An dictus Capituli consensus importet veram electionem aut postulationem?

Respond. ad primum: Tameñ ista præstatio consensus vocari solet electio, ubi solenniter, & ad normam electionis veræ celebrata; referatque etiam speciem quandam electionis, de cujus forma bene vel malè servata in Congregatione consistoriali peragi solent quaestiones, non est tamen vera & formalis electio. Remouch. *c. 10. n. 36.* Card. de Luca *ad Trid. d. 45. n. 10.* ubi etiam, quòd propterea de facili sanari soleant ista nullitates, quæ districta juris censurâ à sibi obflare solent. Et de *Regular. d. 53. n. 14.* & expressè de *Canon. & Capitul. d. 27. n. 4.* ubi: hujusmodi actus capitulares (intellige præstationes consensus, quamvis in forma electionis explicari soleant, atque juxta communem loquendi usum electiones dicantur; at tamen in effectù simplicem consensus importare dicuntur; ac propterea secundi solet

folet ipsum solem factum, non curatis nullitatibus super non bene servata forma de juris stricta censura servanda; ut ita scilicet Papa certus reddatur, majorem partem Capituli, per quam illud totum deinde repræsentatur, Coadjutoris reputationem assensum præbere &c. Sive ut habet idem Card. n. 25. juncto loc. cit. ad Trid. n. 10. ut quoquo modo per istiusmodi simplices actus capitulares certum se reddat de consensu Capitularium. Quin imò, etsi vicinè ad rationem electionis accedat, dum una ex pluribus personis per vota Capitularium absque eo, quod præviè à coadjuvando illis quis propositus sit, in Coadjutore denominatur; quam dum solam præstant vel negant vota sua, seu consensum in unam personam certam per Prælaturam coadjuvandum in Coadjutore operam seu petitam; siquidem in hoc posteriore casu prorsus deviat à natura electionis, utpote quæ manifestè importat delectum unius vel alterius rei, vel personæ à duabus vel pluribus juxta *c. in causis. & seqq. de elect.* Verumtamen adhuc est contra naturam & effectum electionis. Nam primò electio propriè dicta nihil sit aliud quam personæ idoneæ ad dignitatem vel munus aliquod vacans canonice facta vocatio; & sic electio ecclesiastica vera ac formalis faciendâ non nisi de Episcopo seu Prælato Ecclesiæ viduata. Card. de Luca de regular. d. 27. n. 25. cum communi; ut proinde electioni canonice nunquam sit locus, nisi actu vacante dignitate per mortem civilem vel naturalem Prælati *c. bona memoria. de elect. & c. abeuntibus. 35. dist. 13.* in præsentem autem nulla est vacationis figura aut species. Remouch. loc. cit. n. 41. Secundò electio propriè talis nuncitur jure, tribuitque electio etiam ante confirmationem jus ad Prælaturam & actionem, ut confirmetur, & per eam incipiat vinculum matrimonii spiritualis inter electum & Ecclesiam, præstatio verò illa consensus Coadjuti & Capitularium solâ gratiâ, & beneplacito Papa nituntur, nec ullum jus ex se conferunt. Remouch. n. 42. & AA. passim. Præterea plurimas alias qualitates, quas electio ratione temporis, loci, formæ, personarum planè differentes habet ab illa præstatione consensus per suffragia, Unde jam, dum Capitula quædam in dicta consensus sui præstatione procedunt per modum formalis electionis cum scrupulosis illis juris formalitatibus & subtilitatibus, præterque illius naturam & juris necessitatem, adeòque, ut loquitur Lotter. de re benef. l. 3. c. 17. n. 15. formam pinguius adimplent, id, inquam, faciunt, tum ut suum in eo negotio affectum & zelum testentur, ad quod magis celebrem reddant. Remouch. n. 43. tum ut privata singulorum Capitularium intentiones odii declinandæ causâ per scrutinium secretum ce-
lentur.

2. Resp. ad secundum, licet hæc consensus præstatio vicinè postulationis, quam electionis naturam præ se ferre videatur, in quantum etiam hæc suo modo innititur gratiæ, & de se nullum jus tribuit ad Prælaturam; multum tamen etiam à postulatione illa propriè tali, de qua est titulus 1. lib. 1. Decretal. differt. Nam neque postulationi illi locus est, nisi vacante actu Prælaturæ, utpote per quam à Capitularibus à Papa aliòve petitur concedi gratiosè, & dispensativè in sponsum ecclesiæ viduata persona, quæ laborat impedimento Canonico, in quo dispensari potest ac solet. Ad hæc per solam admissionem postulationis confertur postulato jus plenum in beneficio;

P. Leuren. Tract. II. De Coadjutor.

cum sapiat talis admissio electionem, & confirmationem. Lotter. loc. cit. n. 232. & 233. cum communi. Neque potest usquequaque rejici citra injuriam postulari & ipsius ecclesiæ. Lotter. loc. cit. n. 235. juxta *c. penult. de postulat.* & ibi Gl. v. nullum. & Abb. ibid. n. 2. Roman. cons. 330. sub n. 20. Adeò, ut si postuletur ab inferiore (nempe qui confirmare habet, & in tali impedimento dispensare) is possit à Papa adigi ad illam recipiendam. Lotter. n. 236. Holt. n. 12. Neque reputetur materia simpliciter gratiosa, ut non magis dicatur justa & æqua, etiam dum ejus admissio fit à Papa, potissimum, si esset una nimitè celebrata. Lotter. n. 237. citans Butrium in *cir. c. bona. n. 46.* Ac denique easdem ferè qualitates ad sui formam præscriptas à jure ratione loci, temporis, personarum habet, quæ electio, uti fusè hæc omnia videre est in *meo Foro benef. p. 2. sect. 2. c. 1.* ac proinde non jam in sensu canonico, sed non nisi abusivè, & in sensu omnino vulgari, quo dicimur postulare, & petere gratiam ab aliquo, hæc consensus præstatio facta per vota & oblata Papa dici poterit postulatio.

3. Ex quibus jam legitime inferitur, si consensus ille rationem nec electionis, nec postulationis rigorosæ rationem habeat, non curari nullitates ex juris subtilitatibus resultantibus super non bene servata in dicta præstatione consensus forma aliàs de jure præscripta electioni & postulationi, similisq; nullitates facilius sanari juxta dicta respons. 1. ex Cardin. de Luca. Porro disc. ille 52. de Regular. est super causa Coadjutoris Abbatis Sigburgensis Archidiaecesis Colonienfis, ubi in eligendo Coadjutore præterdebantur commissi defectus sequentes. Primò, quòd quidam eligentium non fuissent constituti in sacris, adeòque incapaces ferendi votum in Capitulo. Secundò, quòd actus ille capitularis gestus non fuisset in Monasterio, in loco solito electionis. Tertio, quòd plures Capitularium, qui statuto die non comparuerant, ex post facta isti electioni Coadjutoris adhaesissent per actus singulares. Quos quidem præteritos defectus etsi Cardinalis de Luca ostendat non nocuisse in istis circumstantiis, etiam stante necessitate servandi accuratè formam illam rigorosam electionis: verumtamen dicendo, se ista ad exuberantiam ac præter causæ necessitatem deduxisse, cum non ageretur de confirmatione concedenda vel deneganda verè ac formalis electionis, quæ facta esset de Prælato ecclesiæ viduata, & ad quem effectum de electione disputari solet in forma judicii, ac per rigorosos tramites juris coram eo, ad quem confirmatio spectat, justitiam commutativam administrando; sed solum de Coadjutoria &c. Hinc inquam satis ostendit idem Cardinalis, memoratos illos defectus posse poni pro exemplo regulæ, seu esse tales, qui in electione Coadjutoris non curandi, vel saltem de facili veniant sanandi, uti *loc. cit. n. 18.* id expressè magis de tertio illo defectu significat, dum ait: ex inde de plano resultabat responsio ad objectum circa vota singularia data per Monachos extra Capitulum, ac etiam circa alia data per non constitutos in sacris, ex quorum numeratione constabat, quòd exceptis oppositoribus omnium aliorum consensus aderat; cum ita Papa certioraretur de consensu, ad quem effectum attenduntur etiam vota extra Capitulum, quoniam aliud est vera electio seu actus capitularis sollemnis ac jurisdictionalis, & aliud est consensus approbativus, ut magistratè distinguit Innoc. in *c. Genes. de elect. in fin. &c.*

Ma

Quæst.